

ULAŞIM

Hava Kuvvetleri Müzesi, Atatürk Hava Limanı'nın güneyinde, Florya Sahil Yolu üzerinde Yeşilköy Banliyö Tren İstasyonu'nun karşısındadır. E-5 Otoyolu ve Sahil Yolu'ndan özel araç ile Sirkeci - Halkalı banliyö treni ile Eminönü'nden 81 ve Taksim'den 72T No.lu İETT otobüsleri ile ulaşılabilir.

Hava Kuvvetleri Müzesi Pazartesi ve Salı günleri dışında 09.00-16.30 saatleri arasında ziyarete açıktır.

İLETİŞİM

Danışma : (212) 663 24 90 / 2216
Müze Uzmanı : (212) 663 24 90 / 2217
Randevu : (212) 663 24 90 / 2211
Faks : (212) 663 15 60

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

Yeşilköy - İstanbul

www.hho.edu.tr/muze/muze.htm
e-posta: havacilikmuzesi@hho.edu.tr

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ TARİHÇESİ

Türk Hava Kuvvetleri, 1 Haziran 1911'de Harbiye Nazarı (Milli Savunma Bakanı) Mahmut Şevket Paşa'nın emriyle Yarbay Süreyya (İLMEN) Bey başkanlığında "Havacılık Komisyonu" adı altında kurulmuştur.

Temmuz 1911'de Süvari Yzb. Fesa (EVRENSEV) ve İstikam Tım. Yusuf Kenan Beyler Fransa'daki Bleriot uçuş okuluna uçuş eğitimi almaları için gönderilmiştir. 1912 Şubat ayında eğitimlerini tamamlayarak yurda dönen Yzb. Fesa ve Tım. Yusuf Kenan Bey Türk ordusunun ilk pilotları olmuştur.

1912 yılında Fransa'dan satın alınan bir ve iki kişilik birer adet Deperdussin tayyaresi ilk Türk uçağı olmuş ve İstanbul Yeşilköy (Safraköy)'de uçak hangarları ve uçuş alanları yapılarak havacılığın ilk adımları atılmıştır.

1918 yıllarında Yeşilköy Tayyare İstasyonu, Osmanlı İmparatorluğu'nun hava eğitim ve öğretim merkezi olmasının yanı sıra, 1912 yılından itibaren ganimet tayyareler dahil çeşitli ülkelere ait tayyareler ile çoğu Almanya yapımı olan uçuştan kaldırılmış her birinden bir, iki ve üç adedinin bulunduğu depo görünümüne sahiptir. Belki de bu kadar fazla uçak, bir hava müzesi kurulması fikrine neden olmuştur.

1918'de Hava Kuvvetleri Müfettişliği hava müzesi kurma kararı almış ve düşmandan ele geçirilen uçakların enkazları toplattırılmıştır. Ancak hangarlarda ve depolarda korunan bu uçakların Kartal-Maltepe'ye taşınırken büyük ölçüde hasar görmüş olması ve Kurtuluş Savaşı'ndaki uçak kırılmaları hava müzesi kurulması fikrini geciktirmiştir.

1960'lı yıllarda hava müzesi kurulması fikri yeniden gündeme gelmiştir. 1963 yılında yayınlanan bir emir ile birliklerdeki mevcut uçaklardan birer adedinin korunması istenmiş, ve 1966 yılında "Hava Müzesi Teşkilatı" kurulmuştur.

Hızlandırılan hava müzesi kurma çalışmaları sonucu 15 Mayıs 1971'de İzmir-Cumaovası'nda Hava Müzesi'nin açılışı gerçekleştirilmiştir. Hava Müzesi'nin ziyaretçilerden büyük ilgi görmesine rağmen, ulaşım zorlukları nedeniyle müzeye ilgi azalmıştır. 1978 yılına kadar faaliyetlerine İzmir-Cumaovası'nda devam eden Hava Müzesi'ne yeni bir yerleşim alanı arayışına başlanmıştır.

Hava Müzesi'ne yer arayışları sonucunda, müzeler şehri olan aynı zamanda Türk havacılığının doğduğu yer olan İstanbul-Yeşilköy'e taşınması kararlaştırılmıştır. 1978 yılında inşaat çalışmalarına başlanan Hava Müzesi binası 1983 yılında tamamlandı. Modern müzecilik anlayışıyla yeniden yapılandırılan Hava Müzesi; 16 Ekim 1985'te dönemin Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Halil SÖZER tarafından hizmete açılmıştır.

Hava Kuvvetleri Müzesi 2500m² kapalı 12000m² açık sergileme alanına sahiptir. Hava Müzesi koleksiyonu; hava araçları, hava araçlarına ait teçhizatlar, silahlar, motorlar, yer destek teçhizatları, üniformalar, yazılı belgeler, madalya ve nişanlar ve diğer objelerden oluşmaktadır. Açık ve kapalı alanlarda toplam 58 adet pervaneli uçak, jet uçağı ve helikopter sergilenmektedir. Hava müzesi uçak koleksiyonu ile dünya hava müzeleri arasında önemli müzelerdendir.

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ YERLEŞİM PLANI

1. Şeref Salonu	8. İdari Bürolar
2. Türk Havacılığı Salonu	9. Silahlar Salonu
3. Komutan Büstleri Salonu	10. Maketler Salonu
4. Dünya Havacılığı Salonu	11. Üniformalar Salonu
5. Uçak Hangarı	12. Hatıra Eşya Reyonu
6. Mühimmatlar Salonu	13. Sinema Salonu
7. Anılar Salonu	14. Kafeterya

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ'NİN VAZİFESİ

Çağdaş müzecilik anlayışı ile Türk ve Dünya havacılığını tarihi gelişimi içinde anlatarak havacılık tarihine ışık tutacak her türlü eseri korumak, sergilemek havacılığı ve Hava Kuvvetlerini tanıtan bilim ve teknoloji müzesi olacaktır.

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ'NİN HEDEFİ

Konusu olan havacılık ve uzay alanındaki gelişmeleri takip eden ve uygulayan, sürekli gelişen, yaşayan, tam donanımlı örnek bir müze, Türkiye'nin ilk ve en büyük Hava Müzesi olarak dünyanın en iyi, en büyük havacılık ve uzay müzeleri arasında olma hedefini gerçekleştirmektedir.

Yeşilköy Hava Kuvvetleri Müzesi.

Hatıra Eşya Satış Reyonu

Konferans Salonu

Kafeterya

Ücretsiz Müze Otoparkı

EFSANELERDE UÇMA ÖZLEMİ

Mısır'ın I. Dönemine ait Tanrıça Isis, Mısır.

XVIII yy. Acap ve Garip Kitabı, kuş tarafından uçurulan insan minyatürleri, Topkapı Sarayı

Tarımlar Tanrısı Ahura Mazda ve Sferikler M.Ö. 490, Sus'ta Dara Sarayı

XVIII yy. Acap ve Garip Kitabı, dolaşan melekler, Topkapı Sarayı

TÜRKLERDE İLK UÇMA GİRİŞİMLERİ

İSMAIL CEVHERİ

Dil bilimcisi İsmail Cevheri, 1010 yılında Nişapur Ulu Camii'nde uçma girişiminde bulunmuştur.

SİRACETTİN DOĞULU (SERACINO)

1159 yılında Atmeydanı (Sultanahmet Meydanı)'nında Siracettin Doğulu isimli bir Türk uçma girişiminde bulunmuştur.

HAZERFAN AHMET ÇELEBİ

IV. Murat Dönemi (1623-1640)'nde yaşamış bir Türk Bilginidir. Kendi yapmış olduğu kanatlarla Galata Kulesi'nden Üsküdar Doğancılar'a kadar olan 1200 m.'lik mesafeyi uçarak geçmiştir.

LAGARİ HASAN ÇELEBİ

IV. Murat Dönemi (1623-1640)'nde yaşamış bir Türk Bilginidir. Kendi icad olan roketle Sarayburnu'ndan uçmuş ve inişte ilk tiyel paraşütü kullanarak denize inmeyi başarmıştır.

HAVA HARP OKULU

İlk Motorlu uçağın havalandırmasından sonra havacılık alanında gerçekleşen gelişmeler, Türk Ordusu tarafından çok yakından izlenmiştir. Havacılığın önemi ve etkinliği derhal değerlendirilmiş ve 1912 yılında Yeşilköy'de, "Yeşilköy Tayyare Mektebi" adıyla ilk havacılık eğitim kurumu açılmıştır.

Uzun bir süre, bir dizi aşamalar geçiren ve yer değiştiren okulda Kara Harp Okulu mezunu subaylar uçucu olmak üzere eğitilmişler ve daha sonra bu subaylar, Türk Hava Kuvvetleri'nin çekirdeğini oluşturmuşlardır.

Türk Hava Kuvvetlerinin kendi personelini yetiştirebileceği bir okula kavuşması daha sonra gerçekleşmiş ve bugünkü adıyla Hava Harp Okulu 1951 yılında Eskişehir'de açılmıştır.

30 Ağustos 1953'te ilk mezunlarını veren Hava Harp Okulu, 1954 yılında İzmir'e taşınmıştır. 14 Şubat 1967'de, Hava Harp Okulu'nun bir kültür ve tarih hazinesi olan İstanbul'a taşınmasına karar verilmiştir. Hava Harp Okulu, eğitiminin lisans düzeyine çıkarılması düşüncesiyle 1967 yılında, bu günkü tesislerine taşınmıştır. Daha önceleri iki yıl olan eğitim süresi 1969'da üç, 1974 yılında dört yıla çıkarılmıştır.

1960 yılına kadar bayan öğrencilerin alındığı Hava Harp Okulu'na 1992 yılında yeniden bayan öğrenci alınmasına başlanmıştır. 1991 yılında mühendislik lisans programlarının uygulanmasından sonra günümüz Hava Harp Okulu'nda Yüksek Lisans ve Doktora eğitim programlarına da başlanmıştır.

HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ KOMUTANLIĞI SOSYAL FAALİYETLERİ

Her yıl Yeşilköy Hava Kuvvetleri Müzesi Komutanlığı'nın kuruluş yıldönümü yıldönümü olan 16 Ekim'i kapsayan hafta sonu "Türkiye Plastik Uçak Yarışması" düzenlenmekte ve çeşitli gruplarda dereceye giren yarışmacılara plaket ve çeşitli ödülleri verilmektedir.

Hava Kuvvetleri Müzesi Komutanlığı, havacılık konulu filmlerin izlenebileceği ve çeşitli faaliyetlerin düzenlenebileceği konferans salonu, yazlık kışlık kafeterya, yüksek sayıda araç kapasiteli otopark ve hatıra eşya satış reyonu ile Pazartesi ve Salı günleri dışında 09.00-16.30 saatleri arasında hizmet vermektedir.

Okullar, randevu almak ve okul müdürlüğünden onaylı dilekçe getirmek suretiyle, Hava Kuvvetleri Müzesi'nden öğretmen ve öğrenciler ücretsiz olarak istifade edebilir ve hoşça zaman geçirebilirler.

Yarışmaya katılan modeller.

Modellerin değerlendirilmesi.

Ödül töreni.

Ergençiller Günü Faaliyeti.

Grup öğrenci gezisi.

DÜNYADA UÇMA GİRİŞİMLERİ VE İLK UÇUŞ

Francesco De Lana'nın Uçan gemi projesi.

Montgolfier'in sıcak hava balonu 1783'te Paris üzerinde 860 m. uçmuştur.

Ader Clement.

Fransız Clement Ader tarafından yapılan ve 09 Ekim 1890'da buhar gücüyle denetimsiz olarak havalandırılan Donya'da ilk kez 50 m. uçan "Eole-1" uçağı.

17 Aralık 1903'te ilk motor komandalı "Flyer-1" uçağı ile 12 saniyede 36 m. uçan Wright kardeşler.

